

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ซึ่งในบทนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าคะแนนบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยบรรยายให้เห็นคุณลักษณะการแจกแจงของคะแนนตัวแปรแต่ละตัว

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ปรากฏผลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 210 คน เมื่อพิจารณาตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

(n = 210)		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	197	93.80
หญิง	13	6.20
รวม	210	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.00
ปริญญาตรี	62	29.50
สูงกว่าปริญญาตรี	146	69.50
รวม	210	100.00
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการ	59	28.10
ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ	145	69.00
ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ	6	2.90
รวม	210	100.00
ประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา		
1 - 5 ปี	21	10.00
6 - 10 ปี	27	12.90
11 ปีขึ้นไป	162	77.10
รวม	210	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 93.80 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 69.50 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 69.00 และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 77.10

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษากับ
กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในภาพรวม

บทบาทผู้นำทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบทบาทผู้นำ ทางการศึกษา
ด้านการสื่อสารข้อมูล	3.90	.503	มาก
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.24	.466	มาก
ด้านการตัดสินใจ	4.21	.447	มาก
รวม	4.14	.431	มาก

จากตาราง 5 พบว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็น
รายด้าน พบว่า มีบทบาทผู้นำทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการตัดสินใจ และด้านการสื่อสารข้อมูล

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ด้านการสื่อสารข้อมูล

ด้านการสื่อสารข้อมูล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบทบาทผู้นำ ทางการศึกษา
เป็นผู้ติดตามข้อมูล			
1. ติดตามข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็น ปัจจุบันเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษาทั้งในและ นอกสถานศึกษา	4.23	.609	มาก
2. สามารถวิเคราะห์ทิศทาง และแนวโน้มเกี่ยวกับ การศึกษาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตกับ สถานศึกษา	3.93	.653	มาก
3. นำข้อมูลของปัญหาเกี่ยวกับการศึกษามา วิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาใน สถานศึกษา	3.95	.632	มาก
เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารสำคัญ			
4. แจกข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาที่ได้รับมา จากภายในและภายนอกให้ครูและบุคลากร ทราบ	4.30	.603	มาก
5. มีวิธีการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา แก่ครูและบุคลากรอย่างหลากหลาย	3.98	.761	มาก
6. มีการติดตามว่าครูและบุคลากรได้รับข้อมูล ข่าวสาร ที่แจ้งให้ทราบทั่วถึงกันหรือไม่	3.86	.655	มาก
เป็นโฆษก			
7. นำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสถานศึกษาไป เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับภายนอกทราบ	3.60	.720	มาก
8. เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการแถลงข่าว หรือข้อเท็จจริงในนามของสถานศึกษา	3.81	.881	มาก
9. มีการติดตามว่าบุคคลภายนอกได้รับข้อมูล			

ข่าวสาร	ที่แจ้งให้ทราบทั่วถึงกันหรือไม่	3.46	.825	มาก
	รวม	3.90	.503	มาก

จากตาราง 6 พบว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษาในภาพรวมด้านการสื่อสารข้อมูล ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ เป็นผู้ติดตามข้อมูล เป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เป็น โฆษก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีบทบาทผู้นำด้านการสื่อสารข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาที่ได้รับมาจากภายในและภายนอกให้ครูและบุคลากรทราบ ติดตามข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีวิธีการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาแก่ครูและบุคลากรอย่างหลากหลาย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการติดตามว่าบุคคลภายนอกได้รับข้อมูลข่าวสารที่แจ้งให้ทราบทั่วถึงกันหรือไม่

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบทบาทผู้นำ ทางการศึกษา
เป็นตัวแทนของหน่วยงาน			
1. เป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการร่วมลงนาม เอกสารทางกฎหมาย เช่น เอกสารการสั่ง จ่ายเงิน การลงนามในสัญญาต่าง ๆ	4.20	1.01	มาก
2. เป็นประธานในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาและ สถานศึกษา	4.23	.817	มาก
3. มีการติดตามผลการเป็นตัวแทนของ สถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป	3.93	.761	มาก
เป็นผู้นำของหน่วยงาน			
4. ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน เมื่อครูและบุคลากรใน สถานศึกษาต้องการ	4.41	.574	มาก
5. ให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่ครูใน สถานศึกษา	4.39	.561	มาก
6. ชักนำ จูงใจครูในสถานศึกษาให้มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน	4.31	.557	มาก
7. มอบหมายงานให้ครูในสถานศึกษาปฏิบัติได้	4.39	.603	มาก

อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และตรงตาม ความถนัด	4.17	.602	มาก
8. ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.12	.614	มาก
9. มีการติดตามว่าครูและบุคลากรมีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นเมื่อได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือจากท่าน			
เป็นผู้ประสานงาน			
10. เป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานระหว่าง ภายใน และ ภายนอกสถานศึกษา เช่น การประชุม	4.28	.658	มาก
11. สร้างสัมพันธ์ที่ดี โดยให้ความช่วยเหลือระหว่างครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาดด้วยกัน	4.32	.609	มาก
12. มีวิธีการประสานงานระหว่างภายใน และ ภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย	4.16	.618	มาก
รวม	4.24	.466	มาก

จากตาราง 7 พบว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษาในภาพรวมด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ เป็นตัวแทนของหน่วยงาน เป็นผู้นำของหน่วยงาน เป็นผู้ประสานงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีบทบาทผู้นำด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เมื่อครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องการมอบหมายงานให้ครูในสถานศึกษาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และตรงตามความถนัด ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ครูในสถานศึกษา และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการติดตามผลการเป็นตัวแทนของสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบทบาทผู้นำ ทางการศึกษา
เป็นผู้ประกอบการ			
1. มีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับการบริหารงาน ของสถานศึกษา	4.14	.561	มาก
2. กำหนดรูปแบบ ออกแบบการปฏิบัติงานเพื่อนำมา พัฒนาสถานศึกษา.	4.04	.618	มาก
3. ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแผนและโครงการในการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้ตรงกับสภาพที่ควรเป็น	4.11	.564	มาก
เป็นผู้แก้ไขปัญหา			

4. แก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างครูในสถานศึกษาด้วยความ ยุติธรรม	4.28	.759	มาก
5. ปรับสภาพบรรยากาศการทำงานในสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	4.25	.567	มาก
6. แก้ไขปัญหาความยุ่งยาก ตลอดจนปัญหาเฉพาะ หน้าที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงไปในทิศทางที่ถูกต้อง	4.24	.579	มาก
7. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครูและบุคลากรใน สถานศึกษา	4.37	.590	มาก
เป็นผู้จัดสรรทรัพยากร			
8. จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของงานที่รับผิดชอบ	4.24	.595	มาก
9. จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาได้อย่างคุ้มค่าและ เกิดประโยชน์	4.37	.557	มาก
10. บริหารพัสดุ ครุภัณฑ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก ของสถานศึกษา	4.22	.581	มาก
11. ระดมทรัพยากรจากภายนอกมาช่วยในการจัดการศึกษา	4.28	.611	มาก
เป็นนักเจรจาต่อรอง			
12. สามารถเจรจาต่อรองกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้ ได้ สิ่งที่เป็นประโยชน์กับสถานศึกษา	4.03	.715	มาก
13. สามารถเจรจาต่อรองกับหน่วยงานภายนอก เพื่อรักษา ผลประโยชน์ของสถานศึกษา	4.12	.748	มาก
รวม	4.21	.447	มาก

จากตาราง 8 พบว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษาในภาพรวมด้านการตัดสินใจ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ เป็นผู้ประกอบการ เป็นผู้แก้ไขปัญหา เป็นผู้จัดสรรทรัพยากร เป็นนักเจรจาต่อรอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีบทบาทผู้นำด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น จัดสรรงบประมาณของสถานศึกษาได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครู และบุคลากรในสถานศึกษา ระดมทรัพยากรจากภายนอกมาช่วยในการจัดการศึกษา และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถเจรจาต่อรองกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ได้สิ่งที่เป็นประโยชน์กับสถานศึกษา

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในภาพรวม

กระบวนการวางแผนกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
1. การจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานจัดทำ แผนกลยุทธ์	4.18	.583	มาก

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ภายนอก-ภายใน)	4.03	.597	มาก
3. การจัดวางทิศทางของสถานศึกษา กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	4.20	.573	มาก
4. การกำหนดกลยุทธ์หลัก	4.09	.553	มาก
5. การปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์	4.17	.569	มาก
6. การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.09	.590	มาก
7. การติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์	3.90	.618	มาก
รวม	4.09	.502	มาก

จากตาราง 9 พบว่า กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดวางทิศทางของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และ เป้าหมาย การจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ และการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์

การจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานจัดทำ แผนกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
---	-----------	------	---------------------------------

1. ชี้แจงให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ

ของการวางแผนกลยุทธ์	4.16	.663	มาก
2. แต่งตั้งครูที่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบการวางแผน และระบบการศึกษามาเป็น			
คณะกรรมการและ คณะทำงานจัดทำแผน	4.20	.601	มาก
3. มอบหมายงานเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ให้			
ครู ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ	4.19	.658	มาก
4. จัดทำปฏิทินและกรอบระยะเวลาการ			
ดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์ และแจ้งให้ครูที่	4.17	.691	มาก
รับผิดชอบทราบ			
รวม	4.18	.583	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น แต่งตั้งครูที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการวางแผน และระบบการศึกษามาเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผน มอบหมายงานเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ให้ครูที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ จัดทำปฏิทินและกรอบระยะเวลาการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์ และแจ้งให้ครูที่รับผิดชอบทราบ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แจ้งให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ภายนอก-ภายใน)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ภายนอก-ภายใน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
--	-----------	------	---------------------------------

1. ศึกษาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาในระดับประเทศ ชุมชน และท้องถิ่น	4.08	.622	มาก
2. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศเกี่ยวกับภาพรวมของสถานศึกษา	4.04	.655	มาก
3. ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการวิเคราะห์โอกาส	4.00	.645	มาก
4. ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการวิเคราะห์อุปสรรค	4.02	.670	มาก
5. ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายใน โดยการวิเคราะห์ จุดแข็ง	4.04	.648	มาก
6. ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายใน โดยการวิเคราะห์ จุดอ่อน	4.00	.742	มาก
รวม	4.03	.597	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ภายนอก-ภายใน) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ภายนอก- ภายใน) อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น ศึกษาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาในระดับประเทศ ชุมชนและท้องถิ่น ตรวจสอบสภาพแวดล้อม ภายในโดยการวิเคราะห์จุดแข็ง รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศเกี่ยวกับภาพรวมของสถานศึกษา และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการวิเคราะห์โอกาส และตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายใน โดยการวิเคราะห์จุดอ่อน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การจัดวางทิศทางของสถานศึกษากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

การจัดวางทิศทางของสถานศึกษากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
1. กำหนดวิสัยทัศน์ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ของสถานศึกษา	4.28	.643	มาก
2. กำหนดวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ทราบภาระ งาน ทิศทาง และเป้าหมายที่สถานศึกษา ต้องการ	4.29	.630	มาก
3. กำหนดพันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ กำหนดไว้	4.33	.666	มาก
4. กำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้ และ มีระยะเวลาที่แน่นอน	3.97	.680	มาก
5. กำหนดเป้าหมายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา	4.15	.636	มาก
รวม	4.20	.573	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การจัดวางทิศทางของสถานศึกษากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีการจัดวางทิศทางของสถานศึกษากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น กำหนดพันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ กำหนดวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ทราบภาระงานทิศทาง และเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ กำหนดวิสัยทัศน์ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้ และมีระยะเวลาที่แน่นอน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การกำหนด
กลยุทธ์หลัก

การกำหนดกลยุทธ์หลัก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
1. มองเห็นแนวปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับกลยุทธ์	4.15	.572	มาก
2. เลือกทางเลือกให้กับสถานศึกษาโดยการสร้างกลยุทธ์ระดับแผนงานระดับโครงการ	4.08	.614	มาก
3. จัดทำกรอบแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาเพื่อให้ครูปฏิบัติตาม	4.04	.640	มาก
รวม	4.09	.553	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การกำหนดกลยุทธ์หลักในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีการกำหนดกลยุทธ์หลักอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เช่น มองเห็นแนวปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับกลยุทธ์ เลือกทางเลือกให้กับสถานศึกษาโดยการสร้างกลยุทธ์ระดับแผนงานระดับโครงการ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดทำกรอบแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อให้ครูปฏิบัติตาม

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การปรับปรุงและ
พัฒนากลยุทธ์

การปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
1. ตระหนักถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอก-ภายในก่อนการพัฒนากลยุทธ์ของ สถานศึกษา แล้วเลือกวิธีที่เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด	4.17	.594	มาก
2. นำข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ภายนอก-ภายใน มา พิจารณาพร้อมกับทรัพยากรที่มีอยู่	4.14	.599	มาก
3. มีวิสัยทัศน์ที่กว้าง สามารถมองเห็นถึงสิ่งที่ ต้อง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	4.20	.591	มาก
รวม	4.17	.569	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็น
รายการ พบว่า มีการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีวิสัยทัศน์ที่กว้าง สามารถมองเห็นถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุง
เปลี่ยนแปลง ตระหนักถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก-ภายในก่อนการพัฒนากลยุทธ์ของ
สถานศึกษา แล้วเลือกวิธีที่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ นำข้อมูลเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก-ภายในมาพิจารณาพร้อมกับ
ทรัพยากร ที่มีอยู่

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การนำแผนกลยุทธ์
ไปปฏิบัติ

การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์
1. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เมื่อนำ แผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.10	.637	มาก
2. ตรวจสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนกล ยุทธ์ ไปปฏิบัติ	4.02	.656	มาก
3. สร้างความเข้าใจให้ครูที่เกี่ยวข้องเกิดความ ร่วมมือ และการยอมรับในแผนที่จะนำไป ปฏิบัติ	4.17 4.07	.615 .691	มาก มาก
4. จัดทำตารางปฏิบัติการการดำเนินงานตามแผน กลยุทธ์			
รวม	4.09	.590	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็น
รายการ พบว่า มีการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย ได้แก่ สร้างความเข้าใจให้ครูที่เกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือและการยอมรับในแผน
ที่จะนำไปปฏิบัติ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นเมื่อนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จัดทำตาราง

ปฏิบัติการการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตรวจสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์

การติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
1. ติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์	3.94	.699	มาก
ต่อเนื่องกัน	3.89	.686	มาก
2. จัดครูที่เกี่ยวข้องให้พิจารณาทบทวนกลยุทธ์ที่ใช้	3.87	.650	มาก
3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันว่ามีสภาพเป็นอย่างไรให้ครูทราบเป็นระยะ ๆ	3.89	.651	มาก
4. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์เพื่อเป็น สารสนเทศในการเป็นแนวทางที่จะพัฒนาปรับปรุง แก้ไขในอนาคต			
รวม	3.90	.618	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายการ พบว่า มีการติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ติดตาม และประเมินผลแผนกลยุทธ์ต่อเนื่องกัน บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นสารสนเทศในการเป็นแนวทางที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในอนาคต จัดครูที่เกี่ยวข้องให้พิจารณาบททวนกลยุทธ์ที่ใช้ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันว่ามีสภาพเป็นอย่างไรให้ครูทราบเป็นระยะ ๆ

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าคะแนนบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ
เขต 2 โดยบรรยายให้เห็นคุณลักษณะการแจกแจงของคะแนนตัวแปรแต่ละตัว**

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายการแจกแจงคะแนนของตัวแปรแต่ละตัว และคะแนนบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พร้อมกับทดสอบความเป็นปกติของคะแนนตัวแปรแต่ละตัวโดยการให้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง ดังรายละเอียดในตาราง 17

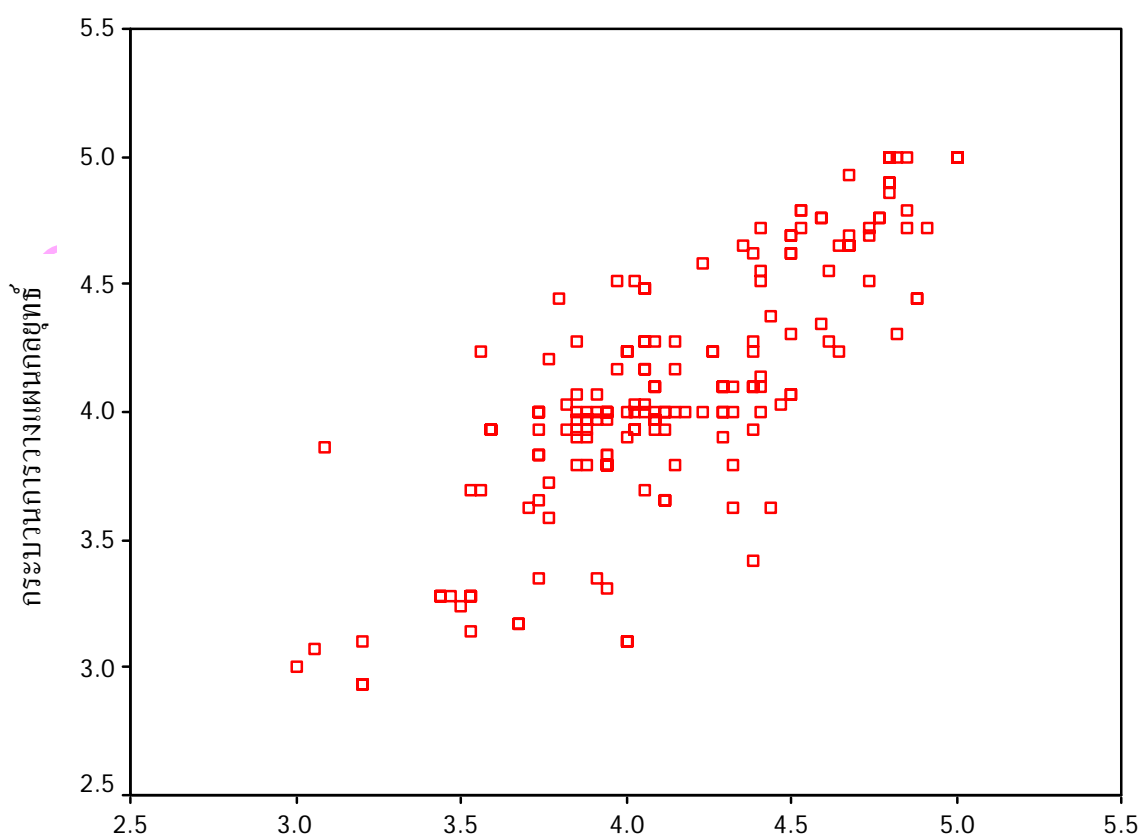
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรทั้งสอง

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ความเบ้	ความโด่ง
บทบาทผู้นำทางการศึกษา	4.1391	.43071	-.038	-.321
กระบวนการวางแผนกลยุทธ์	4.0898	.50193	-.162	-.299

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนเฉลี่ยบทบาทผู้นำทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยประมาณร้อยละ 68 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนกระจายอยู่ระหว่าง $4.1391 \pm .43071$ คะแนนมีการแจกแจงเป็นเบ้ทางซ้ายหรือเบ้ลบเล็กน้อย และมีความโด่งต่ำกว่าปกติเล็กน้อย ส่วนคะแนนกระบวนการวางแผนกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยประมาณร้อยละ 68 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนกระจายอยู่ระหว่าง $4.0898 \pm .50193$ คะแนนมีการแจกแจงเป็นเบ้ทางซ้ายหรือเบ้ลบเล็กน้อย และมีความโด่งต่ำกว่าปกติเล็กน้อยเช่นกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ดังแสดงในภาพประกอบ 12 และตาราง 6-7

บทบาทผู้นำทางการศึกษา

ภาพประกอบ 12 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษา
กับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากภาพประกอบ 12 แสดงว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง (Linear relationship) ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนด
ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
ตาราง 18 ปริมาณความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์
ของผู้บริหารสถานศึกษา

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.816(a)	.666	.665	.29057

a Predictors: (Constant), ภาวะผู้นำทางการศึกษา

จากตาราง 18 พบว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกัน
ประมาณร้อยละ 67 ($R^2 = .67$) หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทผู้นำทางการศึกษา
สูงมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์มาก ในเวลาเดียวกันผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีบทบาทผู้นำทางการศึกษาดำเนินแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์น้อย

ตาราง 19 การทดสอบความมีนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

Model	Sum of squares	df	Mean squares	F	Sig.
Regression	35.092	1	35.092	415.623	.000(a)
Residual	17.562	208	.084		
Total	52.654	209			

a Predictors: (Constant), ภาวะผู้นำทางการศึกษา

b Dependent Variable: กระบวนการวางแผนกลยุทธ์

จากตาราง 19 พบว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 นั้น เป็นไปได้ที่บทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน

สรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 สรุปได้ว่า บทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในปริมาณที่สูง โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกัน ประมาณร้อยละ 67 ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทผู้นำทางการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์มาก ในเวลาเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทผู้นำทางการศึกษาดำมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์น้อย